

TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta)

2006. gada 18. jūlijā*

Lieta C-339/04

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam, ko *Consiglio di Stato* (Itālija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2004. gada 24. februārī un kas Tiesā reģistrēts 2004. gada 9. augustā, tiesvedībā

Nuova società di telecomunicazioni SpA

pret

Ministero delle Comunicazioni,

ENI SpA.

* Tiesvedības valoda — itāļu.

TIESA (trešā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs A. Ross [A. Rosas], tiesneši Ž. P. Puisošē [J.-P. Puissochet], S. fon Bārs [S. von Bahr] (referents), U. Lehmuss [U. Lohmus] un A. O'Kifs [A. Ó Caoimh],

ģenerāladvokāts D. Ruiss-Harabo Kolomers [D. Ruiz-Jarabo Colomer],
sekretāre L. Hjūleta [L. Hewlett], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un tiesas sēdi 2005. gada 28. septembrī,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *Nuova società di telecomunicazioni SpA* vārdā — A. Santa Marija [A. Santa Maria] un F. Dž. Skoka [F. G. Scoca], *avvocati*,
- Itālijas valdības vārdā — I. M. Bragulja [I. M. Braguglia], pārstāvis, kuram palīdz P. Džentili [P. Gentili], *avvocato dello Stato*,
- Eiropas Kopienu Komisijas vārdā — E. Traversa [E. Traversa] un M. Šoters [M. Shotter], pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus tiesas sēdē 2005. gada 27. oktobrī,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes 1997. gada 10. aprīļa Direktīvu 97/13/EK par kopējo vispārējo atļauju un individuālo licenču sistēmu telekomunikāciju pakalpojumu jomā (OV L 117, 15. lpp.).

- 2 Šis lūgums tika izteikts prāvas starp *Nuova società di telecomunicazioni SpA* (turpmāk tekstā — “*NST*”) un *Ministero delle Comunicazioni* (Sakaru ministrija) attiecībā uz maksu par privātu telekomunikāciju tīkla izmantošanu ietvaros.

Atbilstošās tiesību normas

Kopienu tiesiskais regulējums

- 3 Direktīvā 97/13 ir noteikta atļauju sistēmām piemērojama kopēja sistēma, kas ir paredzēta, lai būtiski atvieglotu jaunu operatoru ienākšanu tirgū.

- 4 Saskaņā ar šīs direktīvas 3. panta 3. punktu dalībvalstis nodrošina, ka telekomunikāciju pakalpojumus un/vai telekomunikāciju tīklus var nodrošināt vai nu ar, vai bez atļaujas. Šajā direktīvā ir paredzēti divi atšķirīgi atļauju veidi, proti, vispārējās atļaujas un individuālas licences.

- 5 Atbilstoši Direktīvas 97/13 2. panta 1. punkta a) apakšpunkta pirmajam ievilkumam vispārējā atļauja neatkarīgi no tā, vai to regulē “noteiktas pakalpojumu grupas licence” vai vispārēji tiesību akti, attiecīgajam uzņēmumam nerada pienākumu no attiecīgās valsts regulatīvās iestādes saņemt nepārprotamu lēmumu.

- 6 Saskaņā ar šīs direktīvas 2. panta 1. punkta a) apakšpunkta otro ievilkumu individuālo licenci izdod valsts regulatīvā iestāde un tā kādam uzņēmumam piešķir īpašas tiesības vai pakļauj tā darbības īpašām saistībām.

- 7 Saskaņā ar Direktīvas 97/13 7. panta 1. punktu dalībvalstis var izdot individuālās licences vienīgi noteiktiem nolūkiem, tai skaitā, lai ļautu licences saņēmējam izmantot radiofrekvences vai numurus.

- 8 Minētās direktīvas 7. panta 2. punktā tomēr ir paredzēts, ka publiski pieejamu balss telefonijas pakalpojumu sniegšanu, publisku telekomunikāciju tīklu, kā arī citu ar radiofrekvenču izmantošanu saistītu tīklu izveidi un nodrošināšanu var veikt pēc individuālas licences.

- 9 Attiecībā uz maksām un atlīdzībām, ko piemēro individuālajām licencēm, Direktīvas 97/13 11. panta 1. punktā ir noteikts, ka dalībvalstis nodrošina, ka maksas sedz vienīgi administratīvās izmaksas, kas saistās ar piemērojamo individuālo licenču izdošanu, vadību [pārvaldību], kontroli un īstenošanu. Šajā pašā tekstā ir arī noteikts, ka maksas, ko piemēro kādai individuālai licencei, apmēra ziņā ir samērīgas ar ieguldīto darbu un tās publicē atbilstīgi un pietiekami izvērsti tā, lai šī informācija būtu ērti pieejama.
- 10 Gadījumā, kad ir jāizmanto ierobežoti resursi, dalībvalstis tomēr var atbilstoši Direktīvas 97/13 11. panta 2. punktam atļaut savai valsts regulatīvajai iestādei iekasēt maksājumus, ko nosaka vajadzība nodrošināt minēto resursu optimālu izmantošanu.

Valsts tiesiskais regulējums

- 11 Līdz telekomunikāciju tirgus liberalizācijai sabiedrības, kuras bija valsts pakalpojumu sniedzējas, maksas [par izmantošanu] sistēmas ietvaros varēja izmantot telekomunikāciju tīklus savām iekšējām vajadzībām atbilstoši Pasta un sakaru kodeksam, kas tika apstiprināts ar Republikas prezidenta 1973. gada 29. marta Dekrētu Nr. 156 (*testo unico delle disposizioni legislative in materia postale di bancoposta e di telecomunicazioni approvato con decreto del Presidente della Repubblica, n° 156*), (1973. gada 3. maija GURI Nr. 113, turpmāk tekstā — “kodekss”).
- 12 Saistībā ar telekomunikāciju tirgus liberalizāciju Republikas prezidenta 1997. gada 19. septembra Dekrētā Nr. 318, kas bija arī par Kopienų direktīvu piemērošanas tiesisko regulējumu telekomunikāciju jomā (*decreto del Presidente della Repubblica*

n° 318, Regolamento per l'attuazione di direttive comunitarie nel settore delle telecomunicazioni) (kārtējais 1997. gada 22. septembra papildinājums *GURI* Nr. 221, turpmāk tekstā — “Dekrēts Nr. 318/97”), bija paredzēta iespēja noteiktām sabiedrībām iegūt individuālu licenci telekomunikāciju pakalpojumu sniegšanai iedzīvotājiem.

- 13 Dekrēta Nr. 318/97 6. pantā ir regulēta vispārējo un individuālo licenču piešķiršanas procedūra, kā arī atlīdzību iekasēšanas noteikumi. Saskaņā ar šo pantu, izņemot gadījumu, kad ir jāizmanto ierobežoti resursi, no uzņēmumiem pieprasītā atlīdzība par procedūrām, kas saistītas ar individuālām licencēm, ir paredzēta, vienīgi lai segtu administratīvās izmaksas, kas saistītas ar lietas izskatīšanu, kā arī pakalpojumu pārvaldības kontroli un licencēs paredzēto nosacījumu saglabāšanu.
- 14 Dekrēta Nr. 318/97 21. panta 2.–5. punkts, kas jauno sistēmu attiecina uz tīkliem, kas ir privātā lietošanā, tika atcelts ar 1998. gada 23. decembra Likuma Nr. 448 par valsts finanšu pasākumiem stabilizācijai un attīstībai (*legge n° 448, Misure di finanza pubblica per la stabilizzazione e lo sviluppo*) (kārtējais 1998. gada 29. decembra papildinājums *GURI* Nr. 302, turpmāk tekstā — “Likums Nr. 448/98”) 20. pantu. Tomēr šajā pēdējā minētajā pantā bija paredzēts, ka kodeksa noteikumi par maksājumu aprēķināšanu attiecībā uz privātiem tīkliem ir piemērojami līdz brīdim, kad tiek pieņemti jauni normatīvi akti šajā jautājumā.
- 15 Saskaņā ar 1997. gada 31. jūlija Likuma Nr. 249, ar ko tiek izveidota regulatīvā iestāde sakaru jautājumā un noteiktas normas par telekomunikāciju un radio-televīzijas sistēmām, 4. panta 6. punktu (*legge n° 249, Istituzione dell’Autorità per le garanzie nelle comunicazioni e norme sui sistemi delle telecomunicazioni e radiotelevisivo*) (kārtējais 1997. gada 31. jūlija papildinājums *GURI* Nr. 177),

sabiedrībām, kuras ir valsts pakalpojumu sniedzējas un kuras ir izveidojušas privātos tīklus savām pašu vajadzībām, ir jāizveido atsevišķa sabiedrība, lai veiktu jebkādas darbības šajā jomā, un atbilstoši Likuma Nr. 448/98 20. pantam šajā sakarā ir jānomaksā maksas.

Pamata prāva

- 16 Faktus pamata prāvā, kas izriet no iesniedzējtiesas lēmuma, var apkopot šādi.
- 17 Atbilstoši kodeksa 213. pantam *ENI SpA* (turpmāk tekstā — “*ENI*”) līdz telekomunikāciju tirgus liberalizācijai bija piešķirtas tiesības izmantot radiofrekvences savas pašas iekšējām vajadzībām.
- 18 Minētās liberalizācijas, kas it īpaši izrietēja no Direktīvas 97/13, rezultātā *ENI* izveidoja *NST* un uzticēja šai sabiedrībai pārvaldīt telekomunikāciju tīklu, ko līdz šim brīdim tā bija izmantojusi savām pašas iekšējām vajadzībām.
- 19 1998. gada 12. jūnijā *NST* ieguva individuālo licenci saskaņā ar Dekrētu Nr. 318/97, kas transponēja Direktīvu 97/13 valsts tiesību sistēmā, lai, izmantojot minēto tīklu, nodrošinātu iedzīvotājus ar telekomunikāciju pakalpojumiem.

20 Itālijas sakaru ministrija (pie)prasīja *NST* samaksāt divas maksas par minēto tīklu, vienu par telekomunikācijas pakalpojumu sniegšanu sabiedrībai un otru par šī tīkla privātu izmantošanu. Šī otrā maksa tika pieprasīta par 1999. gadu ar minētās ministrijas 1999. gada 26. februāra rakstisku paziņojumu un atbilda summai, ko *ENI* iepriekš bija samaksājusi atbilstoši kodeksam.

21 *NST* apstrīdēja šo otro maksu Itālijas administratīvajās tiesās.

22 *Consiglio di Stato* (Valsts Padome) izsaka šaubas attiecībā uz *NST* pienākuma maksāt divas dažādas maksas par telekomunikāciju tīkla publisku un privātu izmantošanu saderīgumu ar Direktīvu 97/13. Pakārtoti *Consiglio di Stato* uzdod jautājumu par otrās maksas aprēķina saderīgumu ar šīs direktīvas 11. pantu.

23 Šajos apstākļos *Consiglio di Stato* nolēma apturēt tiesvedību lietā un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

“1) Vai ar Direktīvas 97/13/EK pamatprincipiem ir saderīga tāda valsts sistēma, kas nosaka sabiedrībām, kuras ir sabiedrisko pakalpojumu sniedzējas un kuras pagātnē koncesiju sistēmas ietvaros ir izveidojušas telekomunikāciju tīklus savām vajadzībām, izveidot atsevišķu sabiedrību jebkādu darbību veikšanai telekomunikāciju jomā — kurā paredzēts, ka atsevišķajai sabiedrībai, pat ja tai ir

licence sniegt valsts pakalpojumus, ir jāmaksā, kaut arī pagaidām, papildu maksa par mātes sabiedrības izmantoto telekomunikāciju tīklu?

- 2) Vai ar Kopienu tiesībām, [kā tās ir interpretējusi Tiesa] savā 2003. gada 18. septembra spriedumā apvienotajās lietās C-292/01 un C-293/01 *Albacom* un *Infostrada* (*Recueil*, I-9449. lpp.), ir saderīga tāda valsts tiesību norma, kas [pārejoši] nosaka otru papildu maksu, kas ir jāmaksā par darbībām, kuras ir veiktas mātes sabiedrības labā, atkarībā no summām, ko šī sabiedrība ir samaksājusi atbilstoši agrāk spēkā esošajai ekskluzivitātes sistēmai, kuru raksturo atšķirība starp maksu par publiskā lietošanā esošām un maksu par privātā lietošanā esošām telekomunikāciju sistēmām?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

- ²⁴ Ar šiem diviem jautājumiem *Consiglio di Stato* būtībā jautā, vai Direktīvas 97/13 11. pants iestājas pret tādu valsts tiesisko regulējumu kā pamata lietā, atbilstoši kuram sabiedrībai, kurai ir individuāla licence, lai nodrošinātu ar telekomunikāciju publisko tīklu, par kuru tā ir samaksājusi šajā pantā minēto maksu, ir jāmaksā papildu maksa par minētā tīkla privātu izmantošanu.

- ²⁵ Itālijas valdība norāda, ka Direktīva 97/13 neattiecas uz privātiem telekomunikāciju tīkliem vai pakalpojumiem, bet vienīgi uz publiskiem telekomunikāciju tīkliem vai pakalpojumiem. Tādējādi tā uzskata, ka minētā direktīva neiestājas pret tādas

papildu maksas kā pamata lietā, iekasēšanu par privāta telekomunikāciju tīkla izmantošanu.

- 26 Šajā ziņā ir jāatzīst, ka saskaņā ar Direktīvas 97/13 1. panta 1. punktu tā attiecas uz atļauju piešķiršanas procedūrām, lai sniegtu telekomunikāciju pakalpojumus, nenodalot publiskos un privātos telekomunikāciju tīklus.
- 27 Turklāt šīs direktīvas 7. panta 2. punkts ļauj dalībvalstīm paredzēt individuālu licenču sistēmu, lai izveidotu un nodrošinātu ar publiskiem telekomunikāciju, kā arī citiem tīkliem, kas saistīti ar radiofrekvenču izmantošanu.
- 28 No tā izriet, ka minētā direktīva faktiski attiecas ne vien uz publiskiem, bet arī uz privātiem telekomunikāciju tīkliem, kas nav publiski pieejami un kurus izmanto slēgts lietotāju loks, kā arī uz ar tiem saistītiem pakalpojumiem.
- 29 Tomēr saskaņā ar iesniedzējtiesas teikto konkrētais tīkls bija pieejams iedzīvotājiem saskaņā ar individuālo licenci, kas ļāva *NST* nodrošināt ar publisko telekomunikāciju tīklu atbilstoši Direktīvas 97/13 7. panta 2. punktam.

- 30 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes 1997. gada 30. jūnija Direktīvas 97/33/EK par savstarpējo savienojumu telekomunikācijās attiecībā uz vispārējo pakalpojumu un savietojamības nodrošināšanu, piemērojot atvērtā tīkla nodrošinājumu (ATN) principus (OV L 199, 32. lpp.), piektajam apsvērumam termins “publisks” paredz jebkādu tīklu vai pakalpojumu, kas ir nodots iedzīvotāju rīcībā un ir pieejams trešām personām. [Neoficiāls tulkojums]
- 31 Turklāt no Padomes 1990. gada 28. jūnija Direktīvas 90/387/EEK par telekomunikāciju pakalpojumu iekšējā tirgus izveidi, ieviešot atvērtā tīkla nodrošinājumu (OV L 192, 1. lpp.), kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 1997. gada 6. oktobra Direktīvu 97/51/EK (OV L 295, 23. lpp.), 2. panta 2. punkta otrās daļas izriet, ka ar “publisku telekomunikāciju tīklu” ir jāsaprot tāds telekomunikāciju tīkls, ko “pilnībā vai daļēji izmanto iedzīvotājiem pieejamu telekomunikācijas pakalpojumu nodrošināšanai”. [Neoficiāls tulkojums]
- 32 No tā izriet, ka tāds tīkls kā pamata lietā, kas ir ticis nodots iedzīvotāju rīcībā un kas līdz tam ir ticis izmantots vienīgi privātiem mērķiem, ir jāuzskata par publisku telekomunikāciju tīklu Direktīvas 97/13 izpratnē.
- 33 Tādējādi šāds telekomunikāciju tīkls, kā arī visi saistībā ar to nodrošinātie pakalpojumi pilnībā ietilpst šīs direktīvas piemērošanas jomā.
- 34 Šajos apstākļos ir jānoskaidro, vai divu dažādu maksu iekasēšana par nodrošināšanu ar telekomunikāciju tīklu un saistībā ar šo tīklu sniegtajiem pakalpojumiem ir atbilstoša minētās direktīvas normām.

- 35 Šajā ziņā ir jāatzīmē, ka dalībvalstis var saskaņā ar paredzētajām atļaujas procedūrām iekasēt tikai Direktīvā 97/13 paredzētās maksas vai atlīdzības (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Albacom* un *Infostrada*, 41. punkts).
- 36 Šīs direktīvas 11. pantā skaidri paredzēts, ka dalībvalstis nodrošina, ka visas maksas, ko iekasē no uzņēmumiem sakarā ar atļaujas procedūrām, izņemot gadījumus, kad ir jāizmanto ierobežoti resursi, sedz vienīgi administratīvās izmaksas, kas saistās ar licenču režīma radīto darba apmēru (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Albacom* un *Infostrada*, 33. punkts).
- 37 Taču no iesniedzējtiesas lēmuma un Tiesai iesniegtajiem apsvērumiem izriet, ka otrā maksa tika aprēķināta atbilstoši kodeksā paredzētajiem kritērijiem līdz telekomunikāciju tirgus liberalizācijai, kas neatbilst tiem, kādi ir noteikti Direktīvas 97/13 11. pantā.
- 38 Ņemot vērā visu iepriekš minēto, uz uzdotajiem jautājumiem ir jāatbild, ka Direktīvas 97/13 11. pants iestājas pret tādu valsts tiesisko regulējumu kā pamata lietā, atbilstoši kuram individuālas licences īpašniekam, lai nodrošinātu ar telekomunikāciju publisko tīklu, par kuru tas ir samaksājis šajā pantā minēto maksu, ir jāmaksā papildu maksa par minētā tīkla privātu izmantošanu, kas ir aprēķināta saskaņā ar kritērijiem, kas neatbilst minētajā pantā paredzētajiem.

Par tiesāšanās izdevumiem

- ³⁹ Attiecībā uz lietas dalībniekiem pamata lietā šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēti lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (trešā palāta) nospriež:

Eiropas Parlamenta un Padomes 1997. gada 10. aprīļa Direktīvas 97/13/EK par kopējo vispārējo atļauju un individuālo licenču sistēmu telekomunikāciju pakalpojumu jomā 11. pants iestājas pret tādu valsts tiesisko regulējumu kā pamata lietā, atbilstoši kuram individuālas licences īpašniekam, lai nodrošinātu ar telekomunikāciju publisko tīklu, par kuru tas ir samaksājis šajā pantā minēto maksu, ir jāmaksā papildu maksa par minētā tīkla privātu izmantošanu, kas ir aprēķināta saskaņā ar kritērijiem, kas neatbilst minētajā pantā paredzētajiem.

[Paraksti]